

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 69/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om lika tillgång till kontinuerlig glukosmätning

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 69/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Sari Sarkomaa /saml m.fl.:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att diabetiker i framtiden får lika tillgång till kontinuerlig glukosmätning oavsett bostadsort och utan att det hindras av administrativa bestämmelser?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Diabetes är en av de snabbast ökande sjukdomarna. Det uppskattas att över 500 000 finländare har diabetes och att dess andel av Finlands totala vårdkostnaderna inom hälso- och sjukvården uppgår till cirka 15 procent. Enligt bedömningar förorsakas minst två tredjedelar av kostnader-na av vård av komplikationer som kan undvikas. Diabetes delas in typ 1 och 2, men indelning-en representerar endast de extrema formerna och den senaste forskningen visar att det finns flera former av sjukdomen. I Finland behöver över var femte person med diabetes insulinbe-handling. Enligt FPA:s statistik fanns det år 2016 över 123 000 personer som använde insulin eller insulinderivat.

I regel är det patienten själv som ansvarar för vården av diabetes, på grund av vilket understöd för självvårdsresurser samt självvårds- och livsstilshandledning är viktiga med tanke på livskvaliteten och vården. De viktigaste målen med vården av insulinbristdiabetes är att förebygga livsfarliga situationer som orsakas av lågt och högt blodsocker, minska symtom som beror på blodsockrets variation, förebygga långtidsskador på synförmågan eller njurarnas och nervsystemets funktion på grund av förändringar i små blodkärl samt stödja patientens fysiska, psykiska och sociala välbefinnande (God medicinsk praxis-rekommendation 2018).

Enligt den senaste God medicinsk praxis-rekommendationen ska man aktivt sträva efter att uppnå individuellt fastställda blodsockermål. Vid vård av insulinbristdiabetes ska de möjligheter som modern vård (pumpbehandling och mätning) erbjuder ges åt dem som gynnas av dem för att uppnå dessa mål. Behovet påverkas av bland annat risken för varierande blodsockerni-våer, andra sjukdomar och risker förknippade med patientens livssituation eller yrke. Långva-riga organskador förebyggs genom att med hjälp av hälsosamma livsstilar och läkemedel på-verka olika riskfaktorer, såsom störningar i fett- och ämnesomsättningen, förhöjt blodtryck, rökning och förhöjt blodsocker.

Nya vård- och diagnosmetoder bör tas i bruk på ett kontrollerat sätt så att de begränsade resurserna kan anvisas till effektiva metoder som ger mest hälsofördelar. Det är motiverat att snabbt främja bruket av ny teknik om metoden är såväl effektiv som säker och ibruktagandet av den

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 69/2018 rd

minskar hälso- och sjukvårdskostnaderna. Ofta är forskningsbevisen för nya metoder begränsade till vissa patientgrupper, kostnaderna är högre än för etablerade metoder och det finns endast lite information om biverkningarna. Vanligtvis är även informationen om långtidseffekter och långsiktiga biverkningar bristfällig.

I anslutning till social- och hälsovårdsministeriet verkar tjänsteutbudsrådet. Dess uppgift är att ge rekommendationer om vilka tjänster som ska ingå i tjänsteutbudet inom den offentligt ordnade eller finansierade hälso- och sjukvården. Dessutom ska sjukvårdsdistrikten i enlighet med statsrådets förordning om planer för ordnande av hälso- och sjukvård och om avtal om ordnande av specialiserad sjukvård (337/2011) inom specialupptagningsområdet avtala om hur man tillgodoser utvärderingen av de förfaranden som tillämpas inom hälso- och sjukvården och införandet av nya förfaranden. I statsrådets förordning om arbetsfördelning och centralisering av vissa uppgifter inom den specialiserade sjukvården har för Norra Österbottens sjukvårdsdistrikt föreskrivits uppgifter som gäller samordningen av utvärderingen i sjukvårdsdistrikten av de metoder som tillämpas inom hälso- och sjukvården. Social- och hälsovårdsministeriet genom dessa metoder strävat efter att främja ibruktandet av metoderna.

Rättigheten till lika tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster gäller alla personer som bor i Finland. Enligt hälso- och sjukvårdslagen ska kommunerna anslå tillräckliga resurser för hälso- och sjukvårdstjänster. Alla som lider av diabetes har rätt till hälso- och sjukvård som dennes hälsotillstånd förutsätter i den utsträckning hälso- och sjukvårdens resurser tillåter. I den nyligen uppdaterade God medicinsk praxis-rekommendationen beskrivs patientgrupper som använder insulin och som sannolikt gynnas av kontinuerlig glukosmätning. Ställningen av God medicinsk praxis-rekommendationerna i Finland är mycket etablerad, och därför kan det antas att efter publiceringen av den nya rekommendationen kommer utbudet av kontinuerlig glukosmätning att öka i fall där det är medicinskt motiverat.

Helsingfors 21.3.2018

Familje- och omsorgsminister Annika Saarikko